

Referat: Programrådsmøte for Lektorprogrammet

Dato: 22.10.2026

Til stede: Ulli Sollie, Jonas Bakken (leder), Tone Hagerup, Ellen Christina Moseid, Tone Fredsvik Gregers, Øyvind Nicolay Wiborg, Bjørnar Hjulstad (sekretær)

Meldt forfall: Marianne Dahl

Ikke til stede: Nora Sunniva Eggen, Kristian Iversen

Saksliste

1) Godkjenning av innkalling og sakspapirer

Innkalling og sakspapirer ble godkjent.

Det var ingen saker til eventuelt.

Diskusjonssaker:

2) Høring av forslag til forskrifter om felles rammeplaner for lærerutdanninger og felles rammeplaner for samiske lærerutdanninger

Rektoratet har gitt STYLE i oppdrag å ferdigstille UiOs høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementets forslag til nye rammeplaner for lærerutdanningene. Programrådets innspill oversendes STYLE som bidrag til det videre arbeidet.

Programrådet behandlet utkastet til UiOs høringsinnspill. Det ble uttrykt bred støtte til hovedlinjene i utkastet, herunder støtten til én felles og mer overordnet rammeplan. Samtidig ble det understreket at høringsinnspillet bør være tydelig på hvilke deler av forslaget UiO støtter, og hvilke deler institusjonen er kritisk til. Det ble foreslått at de innledende punktene i høringsuttalelsen struktureres slik at støttede elementer og kritiske merknader kommer tydeligere fram hver for seg.

Faglig fordypning og kjernekompetanser:

Programrådet var særlig opptatt av at forslaget kan svekke den faglige fordypningen i lektorutdanningen. Det ble vist til at faglig kompetanse i utkastet til felles kjernekompetanser er omtalt som ett av flere underpunkter, mens profesjonsfaglige temaer er omfattende beskrevet. Dette kan skape en ubalanse mellom den disiplinfaglige og den profesjonsfaglige delen av utdanningen. Det ble framhevet at dette bør brukes som et sentralt argument for å styrke omtalen av faglig fordypning i UiOs høringssvar. Lektorutdanningen skal kvalifisere kandidater til undervisning iblant annet

studieforberedende programfag og fellesfag i videregående opplæring, og dette forutsetter solid faglig kompetanse.

Programrådet ga også uttrykk for at summen av nye kompetansekrav kan forsterke stofftrengselen i utdanningene. Flere av de enkelte temaene ble vurdert som relevante, blant annet språk-, lese- og skriveferdigheter. Samtidig ble det understreket at utdanningene ikke kan romme stadig nye krav uten at noe annet reduseres i den profesjonsfaglige delen av utdanningen. Det vil være krevende å innarbeide nye elementer uten at det går ut over eksisterende innhold og kvalitet.

Det ble blant annet pekt på at nye krav om profesjonsfaglig kompetanse i norsk, sikkerhet og beredskap, samt utvidede beskrivelser av kjernekompetanser, bør vurderes kritisk.

Praksisnær masteroppgave:

Programrådet drøftet særlig forslaget om at lektorutdanningene skal inneholde en «praksisnær masteroppgave». Det ble uttrykt bekymring for at en streng eller snever forståelse av dette begrepet kan innebære betydelige strukturelle konsekvenser for UiO og Lektorprogrammet.

Det ble vist til at en obligatorisk praksisnær masteroppgave kan utfordre muligheten for disiplinfaglige masteroppgaver. Programrådet understreket at slike oppgaver kan være høyst relevante for lærergjeringen, blant annet fordi de gir studentene fordypning i fagets metoder, tenkemåter og kunnskapsgrunnlag.

Samtidig ble det pekt på at en eventuell omlegging kan få praktiske og organisatoriske konsekvenser. Ved UiO er disiplinfaglige og didaktiske masteroppgaver knyttet til ulike emnekoder og programstrukturer. Det ble også framhevet at det kan være krevende, særlig i realfag, å avgjøre eller veilede hvordan en disiplinfaglig problemstilling skal knyttes direkte til skolepraksis. Programrådet kjenner til en ordning fra andre læresteder, der disiplinfaglige masteroppgaver suppleres med et refleksjonsnotat om oppgavens relevans for skolen, og det ble kort drøftet om det kunne være et alternativ, også på UiO, dersom «praksisnærhet» blir strammere definert. Programrådet pekte på at også dette vil kunne innsnevre studentenes valgfrihet og valg av tematikk i masteroppgaven, på den annen side ble det pekt på at metodisk og faglig tenkning i seg selv vil kunne ha relevans for undervisning og skole.

Programrådet drøftet om UiO bør be om en nærmere definisjon av «praksisnær». Det ble samtidig advart mot at å be KD om en tydeligere og mer avgrenset definisjon kan redusere institusjonenes handlingsrom. Programrådet mente derfor at det primære bør være å argumentere for at kravet om praksisnær masteroppgave tas ut av rammeplanen. Dersom begrepet beholdes, bør institusjonene ha rom til å tolke og operasjonalisere det på en måte som ivaretar ulike typer faglig relevante masteroppgaver.

Det ble også nevnt at dersom vi må gå bort fra disiplinfaglige masteroppgaver, så kan det gå ut over rekrutteringen av nye studenter og/eller føre til at færre vil fullføre et påbegynt studieløp. Flere studenter har uttrykt at det å skrive en disiplinfaglig masteroppgave er svært viktig for dem. Det bidrar til fleksibiliteten ved utdanningen at de selv kan ta valget mellom faglig eller didaktisk masteroppgave og gir også studentene flere muligheter etter endt studieløp når det kommer til karrierevalg.

Flere argumenterte for at motstanden mot å gjøre praksisnærhet til et krav bør komme tydeligere fram i høringsuttalelsen. Programrådet mente at UiO bør fastholde at disiplinfaglige masteroppgaver må kunne inngå i lektorutdanningene.

Det ble påpekt at andre universiteter som NTNU og UiB kan ha sammenfallende interesser i spørsmålet om masteroppgaven. Programrådet mente det vil være en fordel med samordnede innspill fra institusjonene,

særlig i denne saken. Programrådets leder følger opp dialogen med andre relevante institusjoner for videre innspill gis til STYLE.

Praksis:

Høringsnotatet ber særskilt om innspill til en mulig økning på fem til ti praksisdager.

Programrådet støttet hovedlinjen i utkastet til høringsinnspill om at antallet praksisdager ikke bør økes. En mindre økning i antall dager ble vurdert å ha begrenset gevinst, mens konsekvensene for økonomi, timeplanlegging og sambruk av emner kan være betydelige.

Den eksterne representanten understreket at skolene ikke nødvendigvis ser noen vesentlig gevinst i å øke praksisomfanget med fem til ti dager. Det ble vurdert som viktigere å sikre god kvalitet og god organisering av den praksisen studentene allerede har.

Øvrige merknader:

Det ble påpekt at mye i forslaget til ny rammeplan er positivt. En felles og mer overordnet rammeplan med underkapitler for de ulike lærerutdanningene er ment å utvide institusjonenes handlingsrom, blant annet ved at institusjonene kan utvikle ulike modeller for lærerutdanning og videreføre muligheten for PPU-masterprogrammene. Det er i siste fase av utviklingen av ny rammeplan at noen elementer har blitt tatt inn under fanen «bedre styring», i stedet for det som var den egentlige intensjonen med rammeplanen; «mindre styring».

Programrådets leder takket for innspillene og tar disse med videre til STYLE. Det ble presisert at det fortsatt vil være mulig å sende ytterligere innspill til programrådets leder eller sekretær før høringsfristen (februar).

3) Informasjonsmøtene om masterspesialiseringene på 7. semester

Programrådet drøftet tilbakemeldinger fra institutter ved Det humanistiske fakultet om informasjonsmøtene for valg av masterspesialisering. Tilbakemeldingene er at møtene i enkelte tilfeller har blitt opplevd som en konkurranse mellom disiplinfaglige og didaktiske fagmiljøer. Det ble understreket at dette kan skape ubehagelige situasjoner, både for studentene og for de ansatte som deltar.

Programrådet var enig i at det er uheldig dersom studentene opplever å stå i en «kryssild» mellom fagmiljøer, eller dersom valg av spesialisering påvirkes av hvem de får størst sympati for i møtesituasjonen. Det ble drøftet om faglige og didaktiske presentasjoner burde skilles i ulike møter. Programrådet pekte imidlertid på at dette kan føre til flere møter for studentene, økt belastning for studieadministrasjonen og utfordringer med å finne tidspunkt som passer i studentenes timeplaner. Det ble også framhevet at det kan være en fordel at faglige og didaktiske miljøer presenteres i samme møte, slik at studentene får et samlet bilde av mulighetene og ikke risikerer å gå glipp av relevant informasjon.

Programrådet mener at fysiske informasjonsmøter bør videreføres. Møtene gir studentene anledning til å stille spørsmål, og de kan møte fagpersoner som kan bli aktuelle som veiledere for masteroppgaven. Dette ble vurdert som en viktig del av studentenes grunnlag for å velge masterspesialisering.

Som mulig alternativ ble det foreslått en modell med felles administrativ informasjon først, etterfulgt av et «mastertorg» eller en poster-/standsbasert presentasjon av de ulike spesialiseringene. Det ble samtidig

UNIVERSITETET I OSLO

påpekt at en slik modell har vært prøvd tidligere og kan bli uoversiktlig og kaotisk, og dessuten vanskelig å arrangere med et tidspunkt som passer i alles timeplan (både faglige og studenter).

Programrådet konkluderte med at det bør arbeides videre med enten en alternativ organisering av møtene eller tydeligere rammer for formål, roller og gjennomføring. Målet må være at møtene gir saklig og balansert informasjon om valgmulighetene, uten at de utvikler seg til en konkurranse mellom fagmiljøene